

Korunma İhtiyacı Olan Çocuklar Hakkında Spor Değişkeniyle Yapılan Çalışmalar

Hasan Ceyhun CAN¹, Murat OZAN²

¹İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Spor Bilimleri Fakültesi, İstanbul, TÜRKİYE

²Atatürk Üniversitesi, Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi, Erzurum, TÜRKİYE

E-posta: ceyhuncan@istanbul.edu.tr, murat.ozan@atauni.edu.tr

Type: Review Article (Received: 16.03.2020 – Accepted: 25.06.2020)

Öz

Bu çalışma korunma ihtiyacı olan çocuklar hakkında spor değişkeniyle yapılan çalışmalarını incelemeyi amaçlamıştır. Araştırma verilerin toplanmasında literatür tarama tekniği kullanılmıştır. Çalışma ulusal alan yazın ile sınırlandırılmıştır. Hedeflenen örneklem grubu üzerinde yapılmış olan çalışmalara seçilmiş olan anahtar kelimeler aracılığıyla ULAKBİM (Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi) Ulusal Veri Tabanı, Ulusal Tez Merkezi, Google Akademik ve makalelerin referans listeleri online olarak taranarak ulaşılmıştır. Elde edilen bulgulara göre, korunmaya ihtiyacı olan çocuklar üzerinde çeşitli araştırmalar literatür içerisinde yer almasına rağmen spor değişkenini temel alan çalışmaların oldukça kısıtlı olduğu görülmektedir. Dezavantajlı gruplar olarak ifade edilen korunma ihtiyacı olan çocukların spor yoluyla rehabilite edilebilmesi ve sporun bu grup üzerine olan etkisinin incelenbilmesi adına farklı değişkenlerde araştırmaların yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Korunma İhtiyacı Olan Çocuklar, Spor, Literatür Taraması

Studies With Sports Variable About Children in Need of Protection

Abstract

This study aimed to examine the studies with the variable of sports on children in need of protection. Literature scanning technique was used to literature review. The study was limited to the national literature. The studies on the targeted sample group have been reached by online scanning through using keywords which selected in ULAKBİM (Turkish Academic Network and Information Center), Council of Higher Education Thesis Center, Google Scholar and reference lists of articles. According to the findings obtained, it was seen that although various studies on children in need of protection are included in the literature, studies based on the sports variable are quite limited. In order to be able to rehabilitate children in need of protection, which is expressed as disadvantaged groups, through sports and to examine the effect of sports on this group, it can be suggested to conduct researches in different variables.

Keywords: Children in Need of Protection, Sport, Literature Review

Giriş

Bir toplumun gelecek inşasının temel taşı şüphesiz çocuklardır. Toplumların gelecekleri, çocukların o toplumlar içerisinde ne kadar iyi yetiştikleriyle doğru orantıdadır. Bir başka deyişle yetişmiş bir çocuk o toplumun yansıması konumundadır.

Son yüzyıl içerisinde insan haklarına verilen önemin artmasıyla beraber nitekim çocuk haklarına da gerekli değer verilmeye başlanmıştır. Çocukların hakları yasalar altında güvenceye alınmıştır. Çocukların geleceğini inşa etme görevi, vatandaşı oldukları devletin görev ve sorumluluklarına dâhil edilmiştir.

En geniş anlamıyla çocuk hakları; çocuğun bedensel, zihinsel, duygusal, sosyal ve ahlaki bakımlardan özgürlük ve saygınlık içinde, sağlıklı ve normal biçimde gelişebilmesi için hukuk kuralları ile korunan yararlarıdır (Akyüz, 2000). Çocuğun yüksek yararını sağlayabilecek bir örgütlenme oluşturmak çocuk hakları sözleşmesinin zorunlu koşullarındandır. Çocuğun yüksek yararını sağlamak ancak onu bir bütün halinde değerlendirmekle mümkündür. Çocuğun ihtiyaçlarını değerlendirirken fiziksel, duygusal, sosyal, eğitim ve sağlık ihtiyaçları bir bütün olarak değerlendirilmelidir (Yıldırım ve Işıkan, 2018).

Çocuğun bakımındaki belirsizliklerin ve yetersizliklerin varlığı, onu korunmaya muhtaç çocuk konumuna getirmektedir (Gürsoy vd., 2006). Korunma ihtiyacı olan çocuklar kavramı; bedensel, zihinsel, ahlaki, sosyal ve duygusal gelişimi ile kişisel güvenliği tehlikede olan, ihmal veya istismar edilen ya da suç mağduru olan çocuğu ifade etmektedir (Resmi Gazete, 2005). Bu çocuklar devlet himayesine alınmakta ve ailesinden yoksun bir birey olarak, kendisi gibi bireylerin oluşturduğu kalabalık bir ortamda ve belirli sınırlandırmalar içerisinde yaşamak zorunda kalmaktadırlar.

Korunmaya muhtaç çocuklar sorunu tarihin her döneminde var olan bir sosyal sorundur. Her dönemde toplumlar bu sorunu çözebilmek ve çocuklara gerekli koruma ve bakımı sağlayabilmek için farklı yöntemlere başvurmuşlardır (Tuncer ve Erdoğan, 2018). Koruma altında olan çocuklar toplumun hassas kesiminde yer almaktadırlar. Türk kamu yönetiminde özellikle öncelikli politika üretilmesi gereken hassas kesimlerle ilgili faaliyetleri yürüten Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmet Bakanlığı, hizmet sunduğu dezavantajlı bireylerin yaşam kalitelerini arttırmak, sosyal hayata katılımlarını sağlamak ve bunun için ihtiyaç duydukları bedensel, ruhsal ve psiko-sosyal gelişimlerine katkı sağlamaya yönelik politika geliştirme ve uygulama görevinden sorumludur (Hakan ve Mürvet, 2018). Kamu kuruluşlarının yanı sıra kamuoyunun da bilinçlenerek, hassas bireylerin topluma adapte olmaları, toplum içerisinde diğer insanlarla birlikte sorunsuz ve sağlıklı bir şekilde hareket edebilmeleri adına onlara yardımcı olmaları beklenmektedir.

Bu çalışma korunma ihtiyacı olan çocuklar hakkında spor değişkeniyle yapılan çalışmalarını incelemeyi amaçlamıştır.

Yöntem

Bu araştırmada verilerin toplanmasında literatür tarama tekniği kullanılmıştır. Çalışma ulusal alan yazın ile sınırlandırılmış olup hedeflenen örneklem grubu üzerinde yapılmış olan çalışmalara seçilmiş olan anahtar kelimeler aracılığıyla ULAKBİM (Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi) Ulusal Veri Tabanı, Ulusal Tez Merkezi, Google Akademik ve makalelerin

referans listeleri online olarak taranarak ulaşılmıştır. Literatür taraması yapılırken ‘sosyal hizmetler’, ‘çocuk esirgeme kurumu’, ‘kurum bakımındaki çocuklar’, ‘yetiştirme yurdunda kalan çocuklar’, ‘koruma altındaki çocuklar’, ‘korunma ihtiyacı olan çocuklar’, ‘dezavantajlı gruplar’ anahtar kelimeleri kullanılarak erişime açık olarak elde edilen çalışmalar -zaman sınırlandırılması olmaksızın- spor değişkeni özelinde incelenmiştir.

Bulgular

Devlet himayesinde kalan çocuklara yönelik çeşitli araştırmalar literatürde yer almaktadır. Yapılan araştırmalara bakıldığında, korunma ihtiyacı olan çocuklar hakkında doğrudan sporu temel alarak yapılan oldukça az sayıda çalışmaya rastlanılmıştır. Fakat bunun yanında, spor dışındaki bir konu temel alınarak araştırma yapılırken, araştırmanın içerisinde spor değişkeninin görüldüğü kısıtlı sayıda çalışmalar da mevcuttur. Bu çalışmanın amacı doğrultusunda korunma ihtiyacı duyan çocuklar hakkında spor değişkeniyle yapılmış olan çalışmalar aşağıda derlenmiştir.

Tablo 1. Korunma İhtiyacı Olan Çocuklar Hakkında Spor Değişkeni Barındıran Çalışmalar

Çalışmanın Adı	Yayın Yılı	Yayın Türü	Yazar(lar)
Yetiştirme Yurdunda Kalan Öğrencilerin Problem Çözme Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Bakımından İncelenmesi (Kırşehir ili örneği).	2011	Makale	Karabulut E.O. ve Ulucan H.
Ankara’da Yetiştirme Yurtlarında Yaşayan Ergenler: Ruhsal Belirtiler, Fiziksel Etkinlik Düzeyi ve İlişkili Etmenler	2011	Makale	Karadağ-Çaman Ö. ve Özcebe H.
Çocuk Evinde Kalan Çocukların İlişki Dinamikleri: İzmir Örneği	2013	Yüksek Lisans Tezi	Yıldırım Ş.
Konya İli Yetiştirme Yurtlarında Barınan 14-18 Yaş Grubu Kız ve Erkek Öğrencilerin Fiziksel Aktivite ve Uygunluk Düzeylerinin Değerlendirilmesi	2014	Yüksek Lisans Tezi	Uçar M.
Yetiştirme Yurtlarında Kalan Sosyal Uyum Problemi Olan Erkek Çocukların Uyum Problemlerinin Düzeltmesinde Takım Sporlarından Futbolun Etkisi.	2015	Makale	Alp H. ve Ergül O.K.
Yetiştirme Yurtlarında Kalan Sosyal Uyum ve Davranış Problemi Olan Ergen Kızların Uyum Problemlerinin Azaltılmasında Takım Sporlarından Futbolun Etkisi	2015	Makale	Alp H., Ergül, O.K., Ada, E.N. ve Çamlıyer H.
Yetiştirme Yurdunda Kalan Lise Düzeyinde Öğrencilerin Spora Yönelik Tutumlarının İncelenmesi	2017	Makale	Mızrak O., Biricik S., Belli E.

Yetiştirme Yurtlarında ve Sevgi Evlerinde Yaşayan Farklı Fiziksel Aktivite Düzeylerine Sahip Çocukların Bazı Psikolojik Parametrelerinin İncelenmesi	2018	Doktora Tezi	Cerit E.
Koruma Altında Yetişmiş Bireylerin Görüşleri Doğrultusunda Sporun Yaşam Becerilerine Etkisi	2020	Makale	Akçalı, P., Can, H.C

Tablo incelendiğinde yalnızca dört adet çalışmanın doğrudan spor değişkeniyle korunma ihtiyacı duyan çocuklara yönelik yapıldığı görülmektedir. Diğer çalışmalar ise adında spor değişkeni barındırmamasına rağmen çalışma içerisinde spor değişkenine yer vermişlerdir.

Karabulut ve Ulucan (2011) tarafından yetiştirme yurdunda kalan 71 adolesan ile gerçekleştirilen çalışma sonucunda aktif spor yapmanın bireylerin problem çözme becerisini pozitif yönde etkilediği tespit edilmiştir.

Karadağ-Çaman ve Özcebe'nin (2011) Ankara'da 4 yetiştirme yurdunda kalan 13-16 yaş arasındaki 176 adolesanla yaptıkları araştırmalarında yetiştirme yurdunda kalan adolesanlar arasında okula giden öğrencilerden kızların % 75' i ve erkek % 83,5' i beden eğitimi derslerine katılım sağladığı belirtilmektedir. Erkeklerin haftada 4 kez spor yaptıkları ve ders dışı spor etkinliklerine katılma düzeyinin %84,4 olduğu kızlarda ise haftada 1 gün spor yapıldığı ve ders dışı etkinliklere katılım oranı % 58,9 olarak verilmektedir. Ayrıca çalışma çıktıları olarak: yetiştirme yurtlarındaki adolesanların ruhsal belirti düzeyi akranlarına göre yüksek çıkmıştır. Sporla uğraşan ergenlerin ruh sağlığı ve sigara, alkol, madde kullanımından kaçınma davranışları daha olumlu bulunduğunu belirtilmiştir.

Yıldırım (2013) yüksek lisans tez çalışmasında, çocuk evinde kalan çocukların yaşlarına göre spor yapma durumuna bakmış ve 12-14 yaş grubunda spor yapma oranının % 77,4 iken 15-18 yaş grubunda bu oranın % 48,7'ye düşmekte olduğunu belirtmiştir. Ayrıca çocuk evlerinde kalan çocukların sportif etkinliklere olan dağılımını incelediğinde, bireysel sporlara katılımın çok az olduğunu bunun yanında futbol başta olmak üzere basketbol ve voleybol gibi takım sporlarının tercih edildiğini belirtmiştir.

Uçar (2014) yüksek lisans tez çalışmasında, yetiştirme yurdunda kalan adolesanlar arasında (özellikle erkekler) inaktivitenin yaygın olduğunu, çalışmaya katılan adolesanların %51.1'inin inaktif, %32.2'sinin orta düzeyde aktif, %16.7'sinin ise aktif olduğunu dolayısıyla adolesanların fiziksel uygunluk düzeylerinin yeterli olmadığı ve sağlık açısından risk taşıdıkları ifade etmiştir.

Alp ve arkadaşlarının (2015) yapmış oldukları çalışmada, yetiştirme yurtlarında kalan sosyal uyum ve davranış problemi olan ergen kızların uyum problemlerinin azaltılmasında takım sporlarından futbolun etkisini araştırmışlardır. Elde edilen bulgular ışığında, sosyal uyum problemi gösteren kız çocuklarının, sosyal uyum problemlerinin azaldığı ve ergenlik döneminin sorunlarını aşabilmek için daha sağlıklı bir yapıya kavuştuklarının söylenebileceğini ifade etmişlerdir. Yapılan araştırmayla takım sporunun ergen kızların sosyal gelişimlerini desteklediğini belirtmişlerdir.

Alp ve Ergül (2015) yetiştirme yurtlarında kalan sosyal uyum problemi olan erkek çocukların uyum problemlerinin düzeltilmesinde takım sporlarından futbolun etkisini araştırmışlardır.

Araştırma sonucunda Takım sporlarından futbolun, çocukların sosyal gelişimlerini desteklediğini tespit etmişlerdir.

Mızrak ve arkadaşlarının (2017) Erzurum Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğüne bağlı yetiştirme yurtlarında kalan lise düzeyindeki öğrenciler üzerinde yaptıkları araştırmada, katılımcıların hem anne hem de babalarının yaşıyor olma değişkeninde spora yönelik tutumlarının karşılaştırılmasında; anne-babası hayatta olan öğrenciler lehine anlamlı farklılıklara rastlamışlardır. Bu sonuca göre; anne-babası hayatta olan öğrencilerin, anne-babası hayatta olmayan öğrencilere oranla spora yönelik tutum puanlarının daha yüksek olduğu görüldüğü ifade edilmiştir.

Cerit'in (2018) yapmış olduğu doktora tezinde, haftada 3 gün ve üzeri fiziksel aktivite yapanların, yapmayanlara göre atılğan saldırganlık puanları yüksek iken yalnızlık puanları ise düşük olduğu söylenebileceğini belirtmiştir. Fiziksel aktivitenin olumlu etkilerinin yanı sıra korunma ihtiyacı duyan çocukların duygusal gelişimlerine de olumlu katkı yaptığını da eklemiştir.

Akçalı ve Can (2020) çalışmalarında, yetiştirme yurdundan ayrılan devletin verdiği iş imkânından faydalanmış olan gençlerin, geçmişinde spor branşlarından herhangi birisinde aktif olarak elde ettikleri kazanımların hayatlarına yansımaları incelenmiştir. Çalışma sonucunda katılımcıların yaşam becerilerinin gelişmesinde sporun katkısı olduğu ortaya koyulmuştur.

Sonuç

Bu çalışma ile detaylı literatür taraması yapılmış ve korunma ihtiyacı duyan çocuklar hakkında spor değişkeniyle yapılan tez ve makale çalışmalarının çok az sayıda olduğu tespit edilmiştir. Alanyazın incelemesi sonucunda elde edilen çalışmalar incelendiğinde, korunma ihtiyacı olan çocukları örneklem olarak alan çalışmalar arasında iki adet yüksek lisans ve bir adet de doktora çalışması olmak üzere toplam 3 adet tez çalışması ve 6 adet makaleye erişilmiştir.

Korunma ihtiyacı olan çocuklara yönelik spor değişkeninde oldukça az çalışma bulunmasına rağmen çeşitli çalışmalarda bu çocukların sportif etkinliklere katılım oranları verilmiştir. Bu oranlar ortalama olarak örneklem grubu sayısının, yarısından fazladır (Yıldız, 2004; Kocaoğlu, 2010; Yıldırım ve Işıkhân, 2018; Davulcu ve Mert, 2019). Bir diğer çalışma çıktısında yetiştirme yurdunda kalan bireyler, ileriki yaşamlarında daha çok sportif faaliyetlere katılmak istediklerini belirtmişlerdir (Bayoğlu ve Purutçuoğlu, 2010). Bu durumu açıklar nitelikte Akçalı ve Can (2020) çalışmalarında şu ifadelerle yer vermişlerdir: ‘‘Örnek aldıkları kişileri rol model olarak görmeleri, arkadaşları arasında kendilerini kanıtlayma istekleri, yakınlık gördükleri kişilerin yanında kendilerini güvende hissetme ihtiyaçları, aile, arkadaş ve öğretmenlerinin yönlendirmesi ve son olarak da bağımsız hareket edebilmenin verdiği özgürlük duygusunu hissetmenin hazzı da yine spora başlama sebepleri arasında değerlendirilebilir’’. Bu sonuçlar bize çocukların spora karşı bir talepleri olduğunu göstermektedir

Spor özellikle kişilik gelişimi ve insanın diğer insanlarla etkileşimde çok önemli bir etmendir. Sporun kişilik hayatına katkılarını destekleyecek bazı çalışmalara baktığımız da düzenli

sportif faaliyete katılan çocukların ruhsal uyum düzeyi değerlerinin, sportif faaliyete katılmayan çocukların ruhsal uyum düzeyi değerlerinden daha iyi olduğu sonucuna varılmıştır (Ersoy, 2010). Sportif faaliyetler ile çocukların olumlu sosyal etki yaşamaları ve şahsiyetlerinin oluşması yönünde pozitif doğrusal bir ilişkinin olduğu (Özçelik, 2007; Akıncı, 2007) ayrıca sosyal uyumlarının yanında iletişim becerilerinde de anlamlı olarak farklılık görüldüğü belirtilmektedir (Türkel, 2010). Spor sayesinde yaşam kalitesinde artış, özgüvenin gelişimi, özgürlük hissi, sosyal çevre oluşturma ve hedeflerini gerçekleştirmede sporun bir basamak olması kişilik özelliklerini oluştururken onlara katkı sağlamıştır denebilir (Akçalı ve Can, 2020). Spora daha fazla süre ayıran ya da spor takımı üyesi olan bireylerde kendisini arkadaşları arasında başarılı hissedendenlerin payının daha yüksek olduğu ifade edilmektedir. Ayrıca yakın arkadaşları spor yapanlar, spor için teşvik edilenler ve kaldığı yurt bünyesinde spor olanakları olanlar daha fazla spor yapmaktadırlar (Karadağ-Çaman ve Özcebe, 2011).

Koruma ihtiyacı olan bireylerin spor konusunda teşvik edilmeleri ve yurtlarda spor olanaklarının iyileştirilmesi, ruh sağlığının geliştirilmesi açısından önemli gözükmektedir (Karadağ-Çaman ve Özcebe, 2011). Spor yapmak ayrıca doğal aile ortamından uzak kalmak zorunda kalan bireylerin daha fazla kişilerarası olumlu ilişki tarzları geliştirmesi ve riskli davranışlardan daha az etkilenmesine yarar sağlayabilir (Kırımoğlu vd., 2010). Tüm bunlardan elde edilecek sonuçlar ışığında yetiştirme yurtlarında barınan bireylerin fiziksel aktivite düzeyinin artırılmasıyla başlıca önleyici sağlık hizmetlerinin standart hale getirilmesi aynı zamanda spor bilinci ve kültürünün oluşturulması böylece ileri ki yaşlara kadar bu spor bilincinin devam ettirilmesi sağlanabilir (Uçar, 2014).

Bu bireylerin barındıkları alanlarda yapılacak daha fazla fiziksel aktivite ile spora teşvik çalışmaları toplumsal olarak daha başarılı, özgüven sahibi, kontrollü, güçlü karakterli ve gelecekte devlete olan görevlerini hakkıyla yerine getiren bireylerin yetişmesine büyük katkı sağlayacaktır (Akçalı ve Can, 2020). Böylece çocuklar spor sayesinde yaşadıkları dezavantajlardan uzaklaşabilirler. Koruma ihtiyacı duyan bireylere verilecek olan bu imkan onlar için bir nevi hayat geyesi olabilir.

Özetle, araştırmalarında desteklediği gibi spor bireyin kişiliğinin olumlu yönde şekillenmesine ve sosyalleşmesine olanak tanımaktadır. Sosyalleşme bireyi hayata hazırlayacaktır. Yeteri kadar sosyalleşmeyen bireyler bu yoksunluğu toplum tarafından kabul edilmeyen çeşitli madde ve eylemlerde arayacaktır. Bu sebeple, toplum içi sosyalleşme sorunu yaşama potansiyeli bulunan korunma ihtiyacı duyan bireyleri, öncelikli olarak spora yönlendirmenin ve spor yaptıklarında da onları teşvik edecek uygulamaların yaygınlaşması gerekmektedir. Çünkü birey temelli değişim yaşanması sonucunda dolaylı olarak yatırım yapan konumundaki devlet kazanmaktadır. Bir başka deyişle, yalnızca sağlam bir birey topluma fayda sağlayabilir.

Öneriler

Toplumun hassas dokusu olarak nitelendirilebilecek olan kimsesiz çocuklar için rehabilite amaçlı kullanılacak spor ve onun olası etkileri hakkında daha fazla çalışmalar yapılması, çalışma çıktıları üzerine yeni sportif girişimlerde bulunulması ve bu yolla toplum yaşayışında çocukların yaşam kalitelerinin spor yoluyla artırılmaya çalışılması önerilebilir.

Sorumlu Yazar

Hasan Ceyhun CAN

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, İstanbul, TÜRKİYE

Email: ceyhuncan@istanbul.edu.tr

KAYNAKÇA

Akçalı, P., Can, H.C. (2020). Koruma Altında Yetişmiş Bireylerin Görüşleri Doğrultusunda Sporun Yaşam Becerilerine Etkisi. *Herkes için Spor ve Rekreasyon Dergisi*, 2(1), 10-17.

Akıncı, A.Y. (2007). Ortaöğretim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Etkinliklerinin, Sosyalleşme Süreci ve Şahsiyetin Oluşmasında Katkısı. *Yüksek Lisans Tezi. Dumlupınar Üniversitesi*.

Akyüz, E. (2000). Ulusal ve Uluslararası Hukukta Çocuğun Haklarının ve Güvenliğinin Korunması. Ankara: MEB.

Alp, H., Ergül, O.K. (2015). Yetiştirme Yurtlarında Kalan Sosyal Uyum Problemi Olan Erkek Çocukların Uyum Problemlerinin Düzeltilmesinde Takım Sporlarından Futbolun Etkisi. *International Journal Of Human Sciences*, 12(2), 1522-1535.

Alp, H., Ergül, O.K., Ada, E.N., Çamlıyer, H. (2015). Yetiştirme Yurtlarında Kalan Sosyal Uyum ve Davranış Problemi Olan Ergen Kızların Uyum Problemlerinin Azaltılmasında Takım Sporlarından Futbolun Etkisi. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 13(2), 113-120.

Bayoğlu, A.S., Puruçuoğlu, E. (2010). Yetiştirme yurdunda kalan ergenlerin gelecek beklentileri ve sosyal destek algıları. *Kriz Dergisi*, 18 (2), 27-39. Doi: 10.1501

Cerit, E. (2018). Yetiştirme Yurtlarında ve Sevgi Evlerinde Yaşayan Farklı Fiziksel Aktivite Düzeylerine Sahip Çocukların Bazı Psikolojik Parametrelerinin İncelenmesi. Doktora Tezi. Hitit Üniversitesi.

Çocuk Koruma Kanunu (3.7.2005). Resmi Gazete (sayı:5395). Erişim adresi <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2005/07/20050715-1.htm>

Davulcu, Ü.Ş., Mert, K. (2019). Çocuk Evleri Sitesinden Birinde Kalan Çocukların Algıladıkları Sosyal Destek ve Gelecek Beklentileri. *Koç Üniversitesi Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi*, 16 (3): 210-216 doi:10.5222

Diken, H.İ. (2010). Erken Çocukluk Eğitimi. Ankara: Pegem.

Ersoy, T. (2010). *9 – 11 Yaşlar Arası Spor Yapan ve Yapmayan Çocukların Ruhsal Uyum Düzeylerinin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi.

Gürsoy, F., Aral, N., Bıçakçı, M.Y. (2006). Yetiştirme Yurdunda Kalan ve Kalmayan Kız Ergenlerin Yalnızlık Düzeylerinin İncelenmesi. *Electronic Journal Of Social Science*, 5 (15), 10-19.

Hakan, A., Mürvet, A. (2018). Kurumsal Bakım ve Rehabilitasyon Sürecinde Sporun Önemi, Kamu ve Sivil Toplum Kuruluşu İşbirliği: Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmet Bakanlığı ile Aile ve Sosyal Politikalar Gençlik ve Spor Kulübü. *Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi, Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 627-644.

Karabulut, E.O., Ulucan, H. (2011). Yetiştirme Yurdunda Kalan Öğrencilerin Problem Çözme Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Bakımından İncelenmesi (Kırşehir ili örneği). *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*; 12(1): 227-238.

Karadağ-Çaman, Ö., Özcebe, H. (2011). Ankara'da Yetiştirme Yurtlarında Yaşayan Ergenler: Ruhsal Belirtiler, Fiziksel Etkinlik Düzeyi ve İlişkili Etmenler. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 22(2),

93-103.

Kırımoğlu, H., Çokluk, F.G., Yıldırım, Y. (2010). Yatılı ilköğretim bölge okulu 6., 7.ve 8. sınıf öğrencilerinin spor yapma durumlarına göre yalnızlık ve umutsuzluk düzeylerinin incelenmesi: Hatay ili örneği, Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi. 3:101- 108.

Kocaoğlu, F. (2010). Çocuk ve aile sorunları kapsamında 13-18 yaş grubu çocukların bakım modellerinin karşılaştırılması. Yüksek lisans tezi. Afyonkarahisar Üniversitesi.

Mızrak, O., Biricik, S., Belli, E. (2017). Yetiştirme Yurdunda Kalan Lise Düzeyinde Öğrencilerin Spora Yönelik Tutumlarının İncelenmesi. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 56-67.

Özçelik, E. (2007). Öğrencilerin Sosyalleşmesinde Beden Eğitimi Dersinin Rolü. *Yüksek Lisans Tezi. Beykent Üniversitesi.*

Tuncer, B., Erdoğan, T. (2018). Korunmaya Muhtaç Çocuklar ve Korunmaya Muhtaç Çocuklara Sağlanan Bakım Yöntemleri. Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi (Ibad), 3(2), 515-527. Doi: 10.21733

Türkel, Ç. (2010). İlköğretim Öğrencilerinin Sportif Faaliyetlere Katılım Düzeyi İle Sosyal Uyum ve İletişim Beceri Düzeyleri Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi. *Yüksek Lisans Tezi. Erciyes Üniversitesi.*

Uçar, M. (2014). Konya İli Yetiştirme Yurtlarında Barınan 14-18 Yaş Grubu Kız ve Erkek Öğrencilerin Fiziksel Aktivite ve Uygunluk Düzeylerinin Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi.

Yıldırım, Ş. (2013). Çocuk Evinde Kalan Çocukların İlişki Dinamikleri : İzmir Örneği. Yüksek Lisans Tezi. Ankara : Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Yıldırım, Ş, Işıkhana, V. (2018). Çocuk Evinde Kalan Çocukların Sosyalleşme Sürecindeki İlişkilerinin Değerlendirilmesi. Toplum ve Sosyal Hizmet, 29(1), 46-70.

Yıldız, M.C. (2004). Öksüz ve Yetimlerin Toplumsal Bütünleşme Problemi: Diyarbakır Yetiştirme Yurdu Uygulaması. Akademik Araştırmalar Dergisi, 21: 163-194.